

భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి - కేంద్ర ప్రత్తి పరిశోధన సంస్థ

ఈ వారం ప్రత్తి సాగు సలహాలు 11 నుండి 17 జూన్, 2015 (30 ప్రామాణిక వారం)

*ప్రాంతీయ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాల నుండి అందుకున్న సమాచారము ఆధారంగా సమాకరించబడినది.

వాతావరణ సలహాలు

రాష్ట్రం /జిల్లా	జూన్ వర్షపాతం (మి.మీ లో)							సలహాలు
	9	10	11	12	13	14	15	
తెలంగాణ								
ఆదిలాబాద్		4	20	14	19	4		కలుపునాశని పిచికారి
వరంగల్		25	30	12	6	5		ప్రత్తి విత్తుకొనుట
ఖమ్మం		25	50	10	4	5		
కరీంనగర్		15	20	10	12	3		కలుపు మందు పిచికారి
నల్గొండ		15	20	8	6			
ఆంధ్ర ప్రదేశ్								
గుంటూరు		12	50	10	6	5		ప్రత్తి విత్తుకొనుట
ప్రకాశం		10	15	12	5	12		కలుపు మందు పిచికారి

సూచిక					
వర్షపాతం (మి.మీ లో)	< 5	5-20	20-50	50-80	> 80

ఈ వారం ప్రత్తి సాగు సలహాలు 11 నుండి 17 జూన్, 2015 (30 ప్రామాణిక వారం)

ఉత్తర భారత దేశము:

1. ప్రత్తి ప్రస్తుతము మొలక దశలో ఉంది.
2. ప్రత్తి ఆకుముడత వైరస్సు తట్టుకోగల కేవలం స్వల్పకాలిక ప్రత్తి రకాలు కాని, సంకర జాతి బీటీ విత్తనాలు మాత్రమే సిఫారసు చేయబడినది.
3. దేశీ ప్రత్తి రకాలు అకుముడత వైరస్సు బాగా తట్టుకుంటాయి.
4. పంట అవశేషాలైన ప్రత్తి పంట కొమ్మలు వేళ్ళు మొదలైన వాటిని నష్టా పరచాలి (తగలపెట్టకూడదు).
5. పొలం గట్ల పైన మరియు పొలంలో ట్రైయాంథీమా మొనోగైన (గలిజేరు), వయ్యరిభామ మొదలగు కలుపు మొక్కలను లేకుండా చూడాలి.
6. తామర పురుగులు ప్రత్తి మొలకల లేత ఆకుల హరిత పదార్దని నాకి తినివేస్తాయి. ఆర్థిక నష్ట పరిమితి ఆధారంగా సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.
7. విలైనంత వరుకు పురుగు మందులు పిచికారి చేయవద్దు.

మధ్య మరియు దక్షిణ భారత దేశము:

1. గుజరాత్, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర మరియు ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో జూన్ 15 నుంచి 25 తేదీల మధ్యలో విత్తుకోవడానికి అనుకూలమైన సమయము.
2. జులై 15 తరువాత దక్షిణ భారత దేశములో ప్రత్తి విత్తుకొనరాదు.
3. ప్రత్తినీ కాలువలు బోదేల పై విత్తుకొంటే ముఖ్యంగా అదిక సాంద్రత (HDPS) లో విత్తే ప్రత్తికి అనుకూలంగా ఉంటుంది.
4. వర్షధారం ప్రత్తిని 8-10 సెం.మీల వర్షము పడిన తరువాత లేదా 6 అంగుళాల లోతు భూమి తడిసిన తరువాత మాత్రమే విత్తుకోవాలి.
5. స్వల్పకాలిక బీటీ ప్రత్తి సంకర జాతి విత్తనాలను మాత్రమే ఎన్నుకోవాలి.
6. వర్షాదార పరిస్థితులలో మాత్రమే, బీటీ సంకర జాతి ప్రత్తిని 90×30 సెం.మీ దూరంలో విత్తుకోవాలి.

7. సురజ్ (CICR), NH615(VN-MAU, పర్భణి), AKH081(DR PDKV,అకోలా), పులేధన్వంతరి(MPKV, రాహూరి) బీటీకానీ స్వల్పకాలిక వంగడాలు , ఈ ప్రత్తి రకాలు జూన్ 15 ముందు 60×10 సెం. మీ పులే ధన్వంతరి 45×10 సెం.మీ దూరంలో విత్తు కొంటి వర్షాభావా పరిస్థితిలు (బెట్ట), పచ్చపురుగులను బాగా తట్టుకోగలవు . ఈ రకాలను అధిక సాంద్రత మొక్కలనుగా విత్తుకోవాలి(HDPS).
8. నోయాచిక్కుడు, అలసంద, మినుములు పెసరు పైర్లను అంతర పంటగా ప్రత్తి రకాలలో లేక సంకర జాతి బిటిలలో వేసుకునవచ్చును. రైజోబీయం కల్చర్ ను తప్పని సరిగా ఈ పైర్ల విత్తనాలకు పట్టించాలి.
9. ప్రత్తి పంట చుట్టు 2-3 వరసలలో కంది చాళ్ళు వెసుకుంటే మీల్లి బగ్స్ (పిండినల్లి) పచ్చపురుగుల కు శరణారిధ (Refugia)గా పనికొస్తుంది.
10. ప్రత్తి విత్తే ముందు బాసాలిన్(45 EC), స్టాంప్(30EC) 2.5 లీ/హెక్టారుకు మందును కలపి నెలపై పిచికారిచెయ్యాలి.
11. 2 నుండి 4 టన్నుల పశువుల పెంట/ గత్తము/కంపోస్ట్ ఎరువును తొలకరి వర్షాలతో మూడేళ్ల కొకసారి ఎకరానికి వేసి కలియ దున్నుకోవాలి.
12. అజట్ బాక్టర్/అజ్ సైరిల్లమ్/PSB@25గ్రామ్/1kg ప్రత్తి విత్తనాలకు పట్టించాలి దీనివలన ప్రత్తిసాగులో 25% నత్రజని / భాస్వరం ఆదా అవుతుంది.
13. ప్రత్తి రకాలకు ఇమిడాక్లోప్రిడ్ (8గ్రామ్), వైటావాక్స్/ డైరమ్(3గ్రామ్)/kg విత్తనాలను శుద్ధి చెసినచో రసం పిల్చే పురుగులు/శిలీండ్రా సంబంధిత కుళ్ళు తేగుళ్ళు నివారించబడతాయి.

భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి - కేంద్ర ప్రత్తి పరిశోధన సంస్థ ద్వారా సిపార్సు చేయబడిన యాజమాన్య పద్ధతులు

పురుగుల నియంత్రణ

సాదారణ సిఫారసులు

ఆచరించ వలసిన పద్ధతులు:

1. రసం పిల్చే పురుగులను తట్టుకొనే రకాలను/సంకర జాతి రకాలను ఎంపిక చెయడము వలన పురుగు మందుల పై ఖర్చు తగ్గుతుంది.

2. జోన్న, అలసంద, సోయాచిక్కుడు, మినుములు అంతర పంటలు వేయడము వలన రసం పిల్చే పురుగులను నివారించే బదనికలు మరియు పరాన్నజీవులు వృద్ధిచెందుతాయి..
3. ఇమీడాక్లోప్రిడ్ 7గ్రామ్/kgతో విత్తన శుద్ధిచెయాలి.
4. రసము పిల్చే పురుగులు ఎక్కువగా వచ్చేసంకరాలలోనత్రజని ఎక్కువ వెయకూడదు.
5. సకాలంలో కలపు నియంత్రణతో పిండినల్లను నియంత్రిచాలి.
6. రసము పిల్చే పురుగులను నియంత్రించడానికి ఇమీడాక్లోప్రిడ్ మందును కాండము పై 30 నుంచి 40 మరియు 50 నుంచి 60 రోజులలో, ఎసిపెట్, డైమిథావీట్ కుంచేతో పూయాలి.

చెయరాని పనులు/ ఆచరించ కూడనివి:

1. రసాయనిక పురుగు మందులను మొదటి 60 రోజుల వరకు పిచికారి చేయరాదు. దీనివలన బదనికలు వృద్ధిచెంది రసము పిల్చే పురుగులు నియంత్రణలో ఉంటాయి.
2. ఆకుముడత semilooper పురుగులుకు పురుగు మందుల పిచికారి చెయకూడదు.
3. బీటి ప్రత్తి మీద బీటి సంబంధిత మందులును వాడరాదు.
4. ఇమీడాక్లోప్రిడ్, అసిటామేప్రిడ్ వంటి మందులను బీటి ప్రత్తి పై పిచికారి చెయకూడదు.
5. ఫాస్ఫామిడాన్, మిడైల్ ఫారథాయాన్, ఫారెట్, మోనోక్రోటోఫాస్, డైక్లోరోవాస్, కార్బోప్పురాన్, మిథోమిల్, ట్రిజీఫాస్, మెటాసిస్టాస్ వంటి అత్యంత హానికారక మందులను వాడరాదు. ప్రీప్రానిల్/ఫైరిత్రాయిడ్ పిచికారి చెయనిచో తెల్ల దోమ రాదు.

రసము పిల్చేపురుగులు నియంత్రణ:

1. ఆర్థిక నష్టము కలిగించే సూచిక (ఇటియల్): తెల్ల / పచ్చ దోమ గ్రేడ్-2 నష్టము అనగా 25 % మొక్కలకు కింది ఆకు అంచులు ముడుచుకుపోయి, పసుపు రంగుగా మారితే ధిగువ ఇచ్చిన యాజమన్య పద్ధతులు పాటించాలి.
2. 1% వేప నూనే, 5% వేప గింజలు కాషాయము లో ఏదైన 0.05%-0.1% సబ్బు పొడితో కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
3. 10 గ్రా వేర్టీసీలియ లఖాని ఒక లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయవచ్చును.
4. డైఫిస్ఫ్యూరాన్ (50 WP 800 గ్రా/ హెక్టారుకు), స్టోనికమిడ్ 50WG 200 గ్రా a.i/ హెక్టారుకు లేక బుప్రోఫిజిన్ 25 % SC 200 గ్రా a.i/ హెక్టారుకు పిచికారి చేయవలెను.

5. మీరిడ్ బగ్ మొగ్గలను నష్టము చేకూర్చినచో డైమిటోయట్, ఎసిఫేట్ 1గ్రా ఒక లీటరు నీటిలో లేక ఇథీయాస్ మందులను కూడ వాడవచ్చును.

కాయ తొలుచు పురుగుల యాజమాన్యము:

బీటి ప్రత్తి సమర్థవంతంగా కాయ తొలుచు పురుగులను నియంత్రించగలదు.

సాదారణ రకాలు సంకరాలలో యాజమాన్యము

1. 50%కాయ తొలుచు పురుగులు ఆశించిన మొక్కలు గమనిస్తే, బీటి ప్రత్తి పై HaNPV వైరస్ ద్రావణం ను పిచికారి చెయాలి మరియు 5% వేప కషాయమును వారానికి ఒకసారి లేక ఫోసలోస్ లను పొగాకు లద్దె పురుగులకు, తెల్లదోమలను నియంత్రించడానికి వాడవచ్చును.
2. ప్రత్తి పంట 70 నుంచి 80 రోజులలో Trichogramma మందును బీటి ప్రత్తిలో వాడరాదు. సంకర జాతి ప్రత్తి రకాలలో వాడవచ్చును.
3. క్లోరాంత్రనిలిప్రోల్, ఫ్లుబెండమై డ్, స్పైనోశా డ్, ఎమమెక్లిస్బెంజోఎట్, ఇండాక్సాకార్బ్ ను వాడి పచ్చ పురుగులను నియంత్రించవచ్చును. ఇవి బదనికలు, పరాన్నజీవులకు ఎలాంటి హాని చేయదు.
4. గులాబీ రంగు /తలనత్తల పురుగులు: పది కాయలకు ఒక లార్వా లేక 8 రెక్కల పురుగులు ఒక రాత్రి చొప్పున మూడు రాత్రులు ఉన్నట్లయితే క్వినాల్ ఫాస్ 25EC/ప్రోఫినోఫాస్ 50EC @ 2 మి.లి /లీటర్ నీటిలో లేదా థయోడికార్బ్ 75 WP@20 గ్రా లేదా ఎదో ఒక పైరిత్రాయిడ్ మందులను వాడాలి.
5. పొగాకు లద్దె పురుగు: గుడ్ల సమూహాలను వేరువేయాలి మరియు పొగాకు లద్దె పురుగు వైరస్ ద్రావణంను @ 500LE/హెక్టారుకు లేదా రిమోస్ 10 EC లేక 250 గ్రాలర్వీన్ 75 WP ను 250 లీ/ఎకరానుకు పిచికారి చెయాలి.
6. కాండము తొలిచె ఈగ : కాండము తొలిచె ఈగ ఆశించినట్లయితే ప్రోఫినోఫాస్ 2 మి.లి/లీటర్ నీటిలో పిచికారి చెయాలి.
7. నత్తల నివారణ : 12.5 /హెక్టారుకు (2 %మెటాల్డిహైడ్) మందును గట్లపై నత్తల్లు వున్న చోట వేయాలి .

తెగుళ్ళు నియంత్రణ:

ఎండు తెగుళ్ళు: బెట్ట తరువాత అధిక వర్షము వచ్చినచో అధిక నీటి తడి ఇచ్చినచో **ఎండు తెగుళ్ళు** వచ్చును ,10mg/లీ (10 ppm) కోబాల్ట్ క్లోరైడ్ ను పిచికారి చేయాలి, శిలీంధ్రాల ద్వారా వచ్చినట్లయితే కాపర్ ఆక్సిక్లోరైడ్ను 25 గ్రామ్ మరియు 200గ్రా మ్యూరియాను 10 లీటర్ల నీటిలో లేక కార్బెన్డిజీయం 1 గ్రామ్ /లీటరు నీటిలో కలిపి చెట్ల దగ్గర పోయాలి.

కాయ కుళ్ళు తెగులు: తెమ వాతా వరణంలో చెట్టు క్రింద కాయలు కుళ్ళుకు గురి అవుతాయి.

మాంకోజెబ్ 75 WP +క్లోరోథాలోనిల్ 70 WP 2 గ్రామ్/లీటరు నీ టిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి . మంచి ఫలితాలు కోసము 10 గ్రామ్ సెల్విట్, 50ml ట్రైటన్ ను 100 లీటర్ల నీటిలోకలిపి పిచికారి చేయాలి.

అల్లర్నేరియా బ్లైట్: 2.5గ్రా మాంకోజెబ్ ను పిచికారి చేయాలి. బ్యాక్టీరియల్ బ్లైట్/మైరోథెసియం ఆకుమచ్చ తెగులకు స్ప్రెయ్ మైసిస్ నెల్ఫ్ట్ (15-12 గ్రా/హెక్టారుకు) మరియు కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ (1500-2000 గ్రా/హెక్టారుకు) ను 200-250 లీటరు నీటిలోకలిపి పిచికారి చేయాలి.

కలుపు నియంత్రణ:

చిన్న కలుపు పై కలుపు మందులు అధిక ప్రభావశీలిగా ఉంటాయి. ఈ మందులను 15-25 రోజుల వయసు కలుపు పైననే వాడాలి.

గడ్డి జాతి కలుపు నియంత్రకాలు : క్వీజాలోఫాఫ్(టర్గా), ఫెనాక్స్ ప్రాప్ (విప్ సూపర్) ఫ్లుఅజిఫోప్ బ్యూటిల్, ప్రొపకుఇజఫోప్(ఎజిల్) 20-50 గ్రా ఎకరానికి వాడాలి.

వెడల్పాకు కలుపు నియంత్రణ: ఫైరిథియోబెక్ సోడియం (హిట్ వీడ్) పిచికారి చేయాలి.

అధిక వివరాలుకు వ్యవసాయ అధికారిని సంప్రదించండి.

అధిక వర్షపు నీరు నియంత్రణ:

ప్రత్తి అధిక నీటికి చాల సున్నితంగా ప్రవర్తిస్తుంది. అధిక వర్షపాత ప్రాంతం(> 700-900 మి.మీ) మురుకు నీటి నియంత్రణ కై చాళ్ళు బోదెల పై ప్రత్తి విత్తికోవడం మంచిది. అధిక నీటిని తీసివేయడానికి తగిన కాలువలను పొలం చుట్టు ఏర్పరరు కోవాలి.

నీటిని తీసివేసిన తరువాతనే పై మందులు వేసుకోవాలి. ప్రత్తి పసుపు రంగు కోస్త 0.5 -1.0% DAP కాని 19:19:19 వారానికి ఒకసారి పిచికారి చేయాలి.

పంట ఆరోగ్య యాజమాన్యము:

1. తగిన పోషణ అత్యంత అవసరము : మెగ్నీషియం సల్ఫేట్, 2% యూరియా /డీపిపి పిచికారి బీటీ ఉత్పత్తికి అవసరము.
2. ఎర్ర ఆకు తెగులు: 2 % యూరియ , 0.5% జింక్ సల్ఫేట్ 0.2% బోరాన్, 15 రోజుల వ్యవధిలో 90 రోజుల వరకు పిచికారి చెసుకొనవచ్చును.
3. మొగ్గ పూత రాలుట: 21 ppm NAA 7మి.లీ/15 లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చెయాలి.

వీక్షి సలహా నివేదిక సమన్వయ జట్టు:

శాస్త్రవేత్తలు	చిరునామా		
డా. కె. ర్. క్రాంతి	నిర్దేశకుడు, సి.ఐ.సి.ఆర్, నాగూర్		
డా. ఎ. ప్రకాష్	పరికల్పన సమన్వయ కర్తా మరియు ముఖ్య , సి.ఐ.సి. ఆర్ , ప్రాంతీయ కేంద్రం , కోయంబత్తూర్		
డా. డి మొంగ	ప్రాంతీయ అధ్యక్షుడు, సి.ఐ.సి.ఆర్ , ప్రాంతీయ పరిశోధన కేంద్రం , సిర్సా		
డా. ఎస్ బీ సింగ్	విభాగ అధ్యక్షుడు, పంట అభివృద్ధి, విభాగం సి.ఐ.సి.ఆర్ , నాగూర్		
డా.సంద్య క్రాంతి	విభాగ అధ్యక్షుడు, పంట సంరక్షణ విభాగం , సి.ఐ.సి.ఆర్, నాగూర్		
డా. ట్లేస్ డీసౌజ	విభాగ అధ్యక్షుడు, పంట ఉత్పత్తి విభాగం, సి.ఐ.సి.ఆర్ , నాగూర్		
డా.అగ్రవాల	సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, సి.ఐ.సి.ఆర్ , కోయంబత్తూర్		
డా.ఎస్ ఏచ్. ఎమ్.సబ్బెష్	శాస్త్రవేత్త, సి.ఐ.సి.ఆర్, కోయంబత్తూర్		
వాతావరణ నివేదిక కొరకు ఇన్చార్జ్ శాస్త్రవేత్తలు (AICCIP కేంద్రాలు):			
శాస్త్రవేత్తలు	చిరునామా	మొబైల్ సంఖ్య	ఇ మెయిల్ ఐడి
డా.పరమజిత్ సింగ్	పంజాబ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, బటిండా, పంజాబ్	9463628801	rsmeenars@gmail.com
డా.పంకజ్ రాతోరే	పంజాబ్ వ్యవసాయ	9464051995	pankaj@pau.edu

	విశ్వవిద్యాలయం, ఫరీద్కోట్, పంజాబ్		
డా. జగదీష్ బెనివాల్	సి.సి.స్- హర్యానా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, హిసార్ - 125004, హర్యానా	9416325420	cotton@hau.ernet.in
డా. సి.ల్.అహుజా	సి.సి.స్- హర్యానా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, సిర్సా, హర్యానా.	9255947380	slahuja2002@yahoo.com
డా. కే. ఎస్. భాటియా	స్వామి కేశవనంద్ రాజస్థాన్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, శ్రీగంగానగర్, రాజస్థాన్.	9352700411	bsmeena1969@rediffmail.com
డా. హర్షుల్ మీనా	వ్యవసాయం మరియు టెక్నాలజీ మహారాణ్ ప్రతాప్ విశ్వవిద్యాలయం, ఉదైపూర్- 313001 , రాజస్థాన్	9460246043	hpagron@rediffmail.com
డా. నరేంద్ర కుమార్	వ్యవసాయం మరియు టెక్నాలజీ సి. యాస్.ఎ విశ్వవిద్యాలయం, కాన్పూర్ - 208 002, ఉత్తర ప్రదేశ్	9335699132	jagdishk64@yahoo.com
డా. గోపల్లు	నవసారి వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం,- 396 450 , గుజరాత్	9662532645	girishfaldy@rediffmail.com
డా. ఎమ్.డి. ఖన్నార	జునాగాద్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం- జునాగాద్, 362001, గుజరాత్	9426990070	cotton@jau.in
డా. ఆర్.డబ్ల్యు. భారుడ్	మహాత్మా ఫులే కృషి విద్యపీఠ్ , రహురి - 413722, మహారాష్ట్ర.	9850244087	cotton_mpkv@rediffmail.com
డా.బీ. ఆర్. పాటిల్	పంజబ్రావు దేశ్ముఖ్ కృషి విద్యపీఠ్, అకోలా- 444104, మహారాష్ట్ర.	9657725801	srsottonpdkv1@yahoo.co.in

డా.పీ.ర్. జాన్సర్	మరాఠ్వాడ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, పర్బన- 431402, మహారాష్ట్ర	7588151244	crsned@indiatimes.com
డా. సతీష్ పరసి	ఆర్.వి.యస్ కృషి విశ్వా విద్యాలయం, గ్వలిబర్ -	9406677601	aiccpkhandwa@gmail.com
డా.బి.ఎస్.నాయక్	ఒరిస్సా వ్యవసాయం మరియు టెక్నాలజీ విశ్వవిద్యాలయం, భుబనేశ్వర్- 751003, ఒరిస్సా	9437321675	bsnayak2007@rediffmail.com
డా. ఎస్. భారతి	ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయం విశ్వవిద్యాలయం, లామ్, గుంటూరు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.	949072341	bharathi_says@yahoo.com
డా. శర్మా	ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయం విశ్వవిద్యాలయం, నంద్యాల, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.	08514-242296	sharmarars@gmail.com
డా. అలడకట్టి	వ్యవసాయ శాస్త్రాల విశ్వవిద్యాలయం, ధార్వాడ్ , 580005, కర్ణాటక	9448861040	yraladakatti@rediffmail.com
డా. భీమనా	వ్యవసాయ శాస్త్రాల విశ్వవిద్యాలయం, రైచూర్ , 584102, కర్ణాటక	9448633232	bheemuent@rediffmail.com
	తమిళ్ నాడు వ్యవసాయం విశ్వవిద్యాలయం, శ్రీవిల్లిపుతుర్, తమిళ్ నాడు.		
	తమిళ్ నాడు వ్యవసాయం విశ్వవిద్యాలయం,కొయంబత్తుర్, తమిళ్ నాడు		
తెలుగు అనువాదం:			
డా. ఎ. ఆర్. రాజు	ప్రిన్సిపల్ శాస్త్రవేత్త, సి.ఐ.సి.ఆర్,		

డా. చిన్నబాబు నాయక్	శాస్త్రవేత్త, సి.ఐ.సి.ఆర్, నాగూర్
డా. అనురాధ నరాల	శాస్త్రవేత్త, సి.ఐ.సి.ఆర్, నాగూర్
ఎస్. రామా కృష్ణా	ఎస్.ఆర్.యఫ్, సి.ఐ.సి.ఆర్, నాగూర్

-----నివేదిక ముగింపు-----